

Det enkle er ofte det beste?

Det var en fullsatt Sør-Norge-sal som møtte Torgils Læg Reid med sin grundige oversikt over bulk-fill kompositter som behandlingsalternativ ved direkte fyllingsterapi.

Læg Reid, som disputerte i 2011 på emnet posteriore komposittfyllinger ved UiB, beskrev et spennende og forenkende konsept for fyllingsterapi med et stort utvalg av produkter. Men foreleseren selv stiller spørsmål om hvilken kunnskap vi har om bruken av de aktuelle produktene?

Det er flere komposittmaterialer på markedet i dag som gir fyllingsterapi god prognose. Men bruk av konvensjonelle komposittmaterialer kan oppfattes som tidkrevende og har en teknikk sensitiv klinisk protokoll særlig knyttet til appliseringsteknikk, herdedybde og polymeriseringskrympning.

Produsentene har med introduksjonen av bulk-fill kompositt ambisjoner om å redusere denne teknikk sensitiviteten og forenkle arbeidsrutinene knyttet til fyllingsterapi. I stedet for lagteknikk med maksimum to mm tykke lag, kan disse materialene appliseres i fire-fem mm. Mange av materialene har en lav viskositet, og dermed potensial til å gi en god marginal adaptasjon til gulv og vegger i preparert kavitet. Justeringer i resin-teknologi og filler-sammensetning skal også gi lavere polymeriseringsstress. Produsentene

argumenterer med at dette igjen vil føre til mindre grad av postoperativ sensibilitet, mikrolekkasje og sekundær karies.

Læg Reid beskriver videre at de fleste produsentene i dag har sitt eget bulk-fill produkt med noe ulike egenskaper. Produktene kan grovt sett deles inn i to hovedgrupper. En gruppe som krever avsluttende toppfylling og en gruppe som kan legges i hele kaviteten uten toppfylling. Estetikken er for de fleste produktene begrenset, i og med at translusens og dertil hørende gråtone, er noe av hemmeligheten bak herdedybde på fire-fem mm. Unntaket er produkter med egne potente lysinitiatorer.

Det er publisert lovende laboratoriestudier som viser gode mekaniske egenskaper, men foreløpig finnes det få kliniske studier som kan dokumentere bruken av disse produktene over lang tid. Den største bekymringen har til nå vært graden av polymerisering i de dypere områdene av materialet. Det er en generell oppfatning at herdegraden er tilstrekkelig ned til fire mm, men rapportene er mer varierende i dypere lag. I denne sammenheng gjelder det å ha et bevisst forhold til egne rutiner knyttet til bruk av herdelampe og lysherding.

Torgils Læg Reid snakket om kompositter til en fullsatt sal på landsmøtet. Foto: Nils Roar Gjerdet.

Avstand mellom lyskilde og materiale, samt dyp herding, må som regel kompenseres med lengre lysherdingstid.

Avslutningsvis konkluderte Læg Reid med at bulk-fill er et spennende og forenkende konsept, med et stort utvalg av produkter som representerer ulike teknologier og bruksmåter. Teknologien kan være et godt supplement til de konvensjonelle komposittene, men en kan godt ha en sunn skepsis i forhold til polymeriseringsgrad og herdedybde. Hovedmålet bør ikke være å spare tid, men å begrense teknikk sensitiviteten.

Jørn Arne Fridrich-Aas